

UCHWAŁA NR XLIII/252/2014
Rady Miejskiej w Stawiszynie
z dnia 21 października 2014 roku

**w sprawie: uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania
Problemów Alkoholowych dla Gminy i Miasta Stawiszyn na 2015 r.**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 08 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2013, poz. 594 ze zm.) oraz art. 4¹ ust.2 ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2012r. poz.1356 ze zm.)

Rada Miejska uchwała co następuje:

§ 1

Uchwala się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2015 w brzmieniu stanowiącym załącznik do uchwały.

§ 3

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych stanowi część Strategii Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Stawiszyn na lata 2011- 2017.

§ 4

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Stawiszyna.

§ 5

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Załącznik do uchwały nr
XLIII/252/2014r
Rady Miejskiej w Stawiszynie
z dnia 21.10.2014

**Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów
Alkoholowych
dla Gminy i Miasta Stawiszyn na rok 2015.**

Stawiszyn, październik 2014

Wprowadzenie

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2015 rok określa sposób realizacji zadań własnych gminy wynikających z art. 4¹ ust.1 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2012r. poz. 1356 ze zm). wprowadza również zadania wynikające z ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii oraz ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Program charakteryzuje się wielopłaszczyznowym podejściem do kwestii przeciwdziałania i rozwiązywania problemów alkoholowych, a kierunki działań w nim określone stanowią rozwinięcie i kontynuację działań podejmowanych w latach poprzednich.

Szkody zdrowotne wywołane alkoholem nie ograniczają się tylko do szkód występujących u osób uzależnionych (lub nadużywających alkoholu). Poza wyniszczeniem zdrowotnym i psychicznym, które dotyka osoby uzależnione, ma również wymiar społeczny, obejmując swoim zasięgiem także członków rodzin i osoby żyjące w najbliższym otoczeniu alkoholika. Należy pamiętać, że z uwagi na silne zaburzenia zachowania i nieprzewidywalność reakcji oraz destrukcyjny wzorzec postępowania osoby uzależnionej od alkoholu członkowie jej najbliższego otoczenia żyją w stanie permanentnego stresu, który jest przyczyną wystąpienia stałych zaburzeń przystosowania u członków rodziny alkoholika. Nadużywanie alkoholu powoduje wiele szkód społecznych tj.:

- ◆ Zakłócenia porządku publicznego
- ◆ Przystępczość
- ◆ Wypadki samochodowe
- ◆ Przemoc w rodzinie
- ◆ Ubóstwo
- ◆ Bezrobocie

Obecnie nikt nie zastanawia się już, czy warto pomagać osobom z problemem alkoholowym oraz ich rodzinom, często dotkniętym przemocą, ale jak to robić szybciej, skuteczniej, efektywniej. Pomagać to znaczy minimalizować skutki alkoholizmu, narkomanii i przemocy. Efektywniej pomagać to przede wszystkim zapobiegać, czyli edukować, uświadamiać, wskazywać alternatywne sposoby spędzania wolnego czasu, radzenia sobie z sytuacją trudną, konfliktową, jak skutecznie bez używek rozładować napięcie i rodzącą się agresję. Pomagać to również wspierać młodych ludzi w kształtowaniu prawidłowych postaw osobowościowych, aby nie było potrzebne „podpieranie się” substancjami uzależniającymi i uczyć umiejętności mówienia „nie” w sytuacjach, gdy młody człowiek jest poddany presji otoczenia.

Dlatego działania w zakresie zapobiegania problemom alkoholowym i rozwiązywania ich powinny być przedmiotem szczególnej troski ze strony administracji rządowej jak i samorządowej.

Celem głównym Programu jest ograniczenie skali występujących na terenie Gminy Stawiszyn uzależnień oraz ich negatywnych następstw, w szczególności przemocy w rodzinie.

Zadania pomocnicze:

- zmniejszenie szkód spowodowanych piciem alkoholu, ograniczenie dostępności do alkoholu na terenie gminy, wizytacje placówek sprzedaży napojów alkoholowych oraz wzmocnienie odpowiedzialności sprzedawców,
- edukacja publiczna w zakresie informowania o konsekwencjach nadużywania alkoholu, promocji zdrowego stylu życia,
- podjęcie działań zmierzających do zmiany obyczajów w zakresie sposobu spożywania napojów alkoholowych i innych używek,
- propagowania trzeźwości we wszystkich dziedzinach życia,
- przeciwdziałanie wszelkim formom przemocy,
- podnoszenie poziomu umiejętności wychowawczych rodziców i innych osób zajmujących się zawodowo dziećmi i młodzieżą,
- informowanie społeczności lokalnej o możliwościach skorzystania z pomocy w instytucjach do tego powołanych.

Finansową podstawę realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych stanowią dochody gminy pozyskane z opłat za wydane zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych zgodnie z art. 18² ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, które **nie mogą być przeznaczane na inne cele.**

Diagnoza

Stan problemów alkoholowych na podstawie dokonanej diagnozy.

1. Dane demograficzne .

*Liczba ludności gminy i miasta Stawiszyn (2014r.) - ogółem 7.243
/2012 – 7.277/ /2013 – 7.240 ;*

Według szacunkowych obliczeń, ok. 3 - 4% populacji w Polsce stanowią osoby uzależnione od alkoholu, co daje liczbę ok. 220 – 290 osób uzależnionych w naszej Gminie.

Dorosłych żyjących w otoczeniu alkoholika (współmałżonkowie, rodzice) jest w kraju ok. 4 % populacji, w naszej Gminie ok. 290 osób.

Dzieci z rodzin z problemem alkoholowym ok. 4 % populacji w Polsce, w naszej Gminie ok. 290 osób.

Pijących szkodliwie, nie uzależnionych od alkoholu jest w Polsce 5-7 % populacji, w naszej Gminie ok. 360 - 500 osób.

2. *Dostępność napojów alkoholowych na terenie gminy.*
/stan na 15 października 2014/

a. Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych - 29

- ◆ ogólna liczba punktów prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży wynosi obecnie - 20
- ◆ limit punktów sprzedaży alkoholu (poza piwem) przyjęty uchwałą Rady Gminy i Miasta w Stawiszynie w 2002 r. wynosi - 30

b. Punkty prowadzące sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży / gastronomia/

- ◆ liczba punktów - 9
- ◆ limit punktów - 10

Biorąc pod uwagę powyższe dane wskazać należy, że jeden punkt sprzedaży napojów alkoholowych (z wyłączeniem piwa) przypada na 241 mieszkańców gminy i miasta.

W świetle powyższych danych stwierdzić należy, że na terenie naszej gminy alkohol we wszystkich jego postaciach jest bardzo łatwo dostępny i nie ma problemów z jego nabyciem. W stosunku do roku 2013 ilość punktów sprzedaży piwa, wina i wódki pozostaje mniej więcej na tym samym poziomie.

Dostępność alkoholu ma wpływ na wielkość konsumpcji, a ta z kolei ma wpływ na rozpowszechnienie problemów. Wzrost liczby punktów sprzedaży, przedłużenie godzin ich otwarcia oraz samoobsługa prowadzi do wzrostu konsumpcji, natomiast ograniczenie dostępności – do jej spadku.

Gminne zasoby, które umożliwiają realizację programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

1. Punkty informacyjno – konsultacyjne w Stawiszynie i Zbiersku, w których zatrudniony jest specjalista terapii uzależnień, spełniają rolę miejsca pierwszego kontaktu dla osób poszukujących wsparcia, szczególnie dla uzależnionych i współuzależnionych od alkoholu, osób w kryzysie i doznających przemocy.

Podstawowe zadania punktu konsultacyjnego to:

- ❖ motywowanie zarówno osób uzależnionych, jak i osób współuzależnionych do podjęcia psychoterapii w placówkach leczenia odwykowego,
 - ❖ motywowanie osób pijących ryzykownie i szkodliwie, ale niezależnych do zmiany szkodliwego wzoru picia
 - ❖ udzielanie wsparcia osobom po zakończonym leczeniu odwykowym
 - ❖ podejmowanie interwencji w przypadku diagnozy przemocy domowej
2. Grupy socjoterapeutyczne – dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym. Funkcjonują dwie grupy w Stawiszynie i Zbiersku liczące łącznie 26 dzieci.
 3. Świetlice środowiskowe (w Stawiszynie i Zbiersku) ogólnodostępne dla dzieci i młodzieży.
 4. Grupy wsparcia dla osób uzależnionych i współuzależnionych. W ramach spotkań grup prowadzona jest terapia.

Na terenie gminy i miasta działają dwie grupy samopomocowe funkcjonujące w oparciu o założenia wspólnoty Anonimowych Alkoholików. Skupiają osoby prowadzące lub kontynuujące własny proces terapeutyczny. Odbywają się również spotkania członków rodzin osób uzależnionych.

5. Członkowie komisji (pielęgniarki środowiskowe, pracownik socjalny, pedagog szkolny) są przeszkoleni w zakresie metod krótkiej interwencji wobec osoby uzależnionej.

Główne zadania programu dla Gminy i Miasta Stawiszyn w roku 2015.

I. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu.

Sposób realizacji:

- ułatwianie osobom uzależnionym od alkoholu udziału w leczeniu, informowanie o działających placówkach odwykowych, monitorowanie losów pacjentów opuszczających oddziały leczenia alkoholowych zespołów abstynencyjnych i przechodzących do placówek leczenia odwykowego, ruchu samopomocowego
- finansowanie działalności punktów konsultacyjnych dla rodzin z problemem alkoholowym, które informują o istocie choroby alkoholowej i możliwości podjęcia profesjonalnej terapii, motywują i kierują na leczenie odwykowe, udzielają wsparcia

i pomocy psychospołecznej osobom po zakończonej terapii odwykowej i ich rodzinom, pokrycie kosztów w ramach umowy zlecenie specjalisty ds. uzależnień

- współpraca ze specjalistycznymi placówkami leczenia odwykowego
- doposażenie punktów konsultacyjnych w materiały niezbędne do realizacji w/w zadań
- podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu
- opłacenie kosztów powołania biegłego sądowego orzekającego w przedmiocie uzależnienia od alkoholu

II. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

Zadania w/w punktu realizowane są we współpracy z Ośrodkiem Pomocy Społecznej

Sposób realizacji :

- finansowanie programów terapii dla osób uzależnionych i ich rodzin w ramach działalności grupy wsparcia dla osób uzależnionych
- udzielanie pomocy dzieciom w świetlicach opiekuńczo – wychowawczych z elementami socjoterapii – wspieranie działalności świetlic
- podejmowanie działań zmierzających do dobrowolnego poddania się leczeniu odwykowemu osób uzależnionych od alkoholu.
- współpraca z Zespołem Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy, podejmowanie interwencji wobec przemocy i innych zaburzeń funkcjonowania rodziny, powodowanych przez picie alkoholu
- prowadzenie działalności edukacyjnej służącej zmniejszeniu skali zjawiska przemocy w rodzinie, w szczególności z problemami uzależnień
- wykonanie diagnozy lokalnych problemów i zagrożeń

III. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania

dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.

Sposób realizacji:

- finansowanie działalności grup socjoterapeutycznych dla dzieci i młodzieży z rodzin z problemem alkoholowym; realizacja programów profilaktycznych, finansowanie wyjazdów integracyjnych (wycieczki, spotkania – w miarę posiadanych środków), dofinansowanie imprez okolicznościowych z udziałem rodziców;
- finansowanie działalności Centrum Pomocy Dzieciom i Młodzieży „Wyspa” w Stawiszynie i Zbiersku (świetlice środowiskowe) dającego możliwość spędzenia czasu, odrobienia lekcji, skorzystania z pomocy nauczycieli jak również z pomocy w kryzysach szkolnych, rodzinnych i rówieśniczych
- doposażenie świetlic w pomoce i sprzęt niezbędny do prowadzenia zajęć, sfinansowanie koniecznych prac remontowych
- prowadzenie działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach wychowawczo-opiekuńczych (świetlice środowiskowe, grupy socjoterapeutyczne)
- dofinansowanie udziału w szkoleniach i kursach specjalistycznych w zakresie pracy profilaktycznej z dziećmi, młodzieżą oraz rozwijanie umiejętności prowadzenia zajęć profilaktycznych organizowanych dla nauczycieli, pedagogów
- dofinansowanie pozalekcyjnych programów profilaktycznych uwzględniających zajęcia sportowe w oparciu o zasoby gminne tj. kluby sportowe, organizacje młodzieżowe OSP, oraz inne. W ramach realizacji programu możliwość dofinansowania np. zakupu sprzętu sportowego, gier - w miarę posiadanych środków
- edukacja rodziców i wychowawców w zakresie pomagania młodzieży w utrzymaniu abstynencji
- podejmowanie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych oraz innych grup zawodowych działających w obszarze problemów uzależnień oraz przemocy.
- interwencje profilaktyczne wobec grup podwyższonego ryzyka (dzieci z rodzin alkoholowych)
- edukacja społeczna na temat promowania trzeźwości na terenie naszej gminy poprzez współudział w regionalnych i ogólnopolskich kampaniach edukacyjnych.

IV. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.

Sposób realizacji:

- stworzenie warunków i możliwości spotkań grupy wsparcia osób uzależnionych i ich rodzin, dofinansowanie zakupu materiałów i artykułów koniecznych do organizacji przez grupę wewnętrznych imprez okolicznościowych lub otwartych, środowiskowych, promujących postawy trzeźwościowe, mających walory profilaktyczne, integracyjne i edukacyjne
- dofinansowanie podejmowanych przez szkoły oraz inne instytucje i organizacje z terenu naszej gminy działań związanych z :
 - ◆ profilaktyką i pracą z grupami ryzyka
 - ◆ przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie
 - ◆ rehabilitacją osób uzależnionych i ich rodzin
 - ◆ zakupem niezbędnych materiałów służących realizacji powyższych zadań

V. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i art. 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi dotyczących ograniczeń związanych z reklamą i promocją napojów alkoholowych oraz zakazu podawania i sprzedaży w określonych sytuacjach.

Sposób realizacji:

1. Podejmowanie działań kontrolnych i interwencyjnych w stosunku do podmiotów handlujących napojami alkoholowymi.
2. Zwiększenie zaangażowania właścicieli i pracowników sieci i punktów sprzedaży napojów alkoholowych w aktywne szkolenie sprzedawców oraz egzekwowanie konsekwencji nieprzestrzegania prawa w tym zakresie, w szczególności sprzedaży alkoholu nieletnim.
3. Opiniowanie wniosków dotyczących zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych o zgodności lokalizacji punktu sprzedaży z uchwałami Rady Gminy i Miasta Stawiszyn tzn. liczby punktów sprzedaży i zasad ich usytuowania.

Działalność Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Komisja jest organem opiniującym, inicjującym i realizującym Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. W jej skład wchodzi: przewodnicząca, pełnomocnik Burmistrza oraz członkowie w liczbie 3 osób.

Członkowie Komisji pobierają wynagrodzenie za pracę (m. in. kontrole podmiotów handlujących alkoholem) oraz udział w posiedzeniach w wysokości 12% kwoty obowiązującego minimalnego wynagrodzenia za pracę określonego Rozporządzeniem Rady Ministrów. Przewodnicząca Komisji 18% minimalnego wynagrodzenia. Wynagrodzenie płatne jest każdorazowo po posiedzeniu Komisji na podstawie listy obecności.

Przyjmuje się zasady zwrotu kosztów podróży służbowych tj. podróży związanych z wykonywaniem funkcji członka komisji (m.in. kontrole punktów sprzedaży napojów alkoholowych, koszty podróży na szkolenia, konferencje) według ogólnie obowiązujących przepisów w tym zakresie.

Komisja realizuje Program w oparciu o preliminarz wydatków na realizację zadań, preliminarz stanowi załącznik do programu.

*Pełnomocnik Burmistrza
Komisji
Rozwiązywania
Probleatów Alkoholowych
Marzena Juszcak*

*Przewodnicząca
ds. Profilaktyki i
Dorota Karpieko*

**Preliminarz wydatków na realizację Gminnego Programu Profilaktyki
i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Gminnego Programu
Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2015**
Rozdział 85154 – ochrona zdrowia – przeciwdziałanie alkoholizmowi
Rozdział 85153 - przeciwdziałanie narkomanii
Rozdział 85206 - wspieranie rodziny

Przeciwdziałanie alkoholizmowi - 31.900,00

Przeciwdziałanie narkomanii - 4.000,00

Wspieranie rodziny - 64.100,00

1. Rozdział 85154 – ochrona zdrowia – przeciwdziałanie alkoholizmowi

§ 4210 zakup materiałów i wyposażenia 500,00

w tym:

- zakup materiałów niezbędnych do prowadzenia zajęć w punktach konsultacyjnych dla rodzin z problemem alkoholowym zakup materiałów edukacyjno- informacyjnych, czasopism, publikacji

§ 4170 wynagrodzenia bezosobowe 27.000,00

w tym:

- działalność punktów konsultacyjnych dla rodzin z problemem alkoholowym, prowadzenie programów terapeutycznych i programów odwykowych o charakterze edukacyjno- korekcyjnym, służących radzeniu sobie z problemami uzależnień w ramach działających grup wsparcia dla osób dorosłych uzależnionych i współuzależnionych (wynagrodzenie terapeuty - 11.600,00
- zajęcia rekreacyjno –sportowe w szkołach w okresie ferii zimowych, połączone z realizacją programu profilaktycznego (wynagrodz. osób prowadzących) 1.200,00

- realizacja programów profilaktycznych z zakresu rozwiązywania problemów alkoholu oraz agresji i przemocy rówieśniczej - szkoły, świetlice, organizacje młodzieżowe	1.500,00
- wynagrodzenie członków komisji za pracę i posiedzenia oraz wynagrodzenie pełnomocnika	12.700,00
§ 4700 udział w naradach i szkoleniach	600,00
§ 4300 zakup usług pozostałych	2.800,00
- kierowanie osób uzależnionych na badanie przez biegłego w przedmiocie uzależnienia,	
- wyjazdy integracyjne dzieci i młodzieży połączone z realizacją programów profilaktycznych,	
- udział w kursach podnoszących kwalifikacje	
- wykonanie diagnozy lokalnych problemów i zagrożeń	
§ 4410 podróże służbowe	800,00
(członkowie komisji oraz osoby realizujące zadania w ramach gminnego programu)	
§ 4370 usługi telekomunikacji stacjonarnej	1.200,00

2. Rozdział 85153 – przeciwdziałanie narkomanii

§ 4210 zakup materiałów i wyposażenia	300,00
w tym:	
- zakup materiałów edukacyjno- informacyjnych, czasopism, publikacji z zakresu przeciwdziałania narkomanii	
§ 4170 wynagrodzenia bezosobowe	3.700,00
w tym:	
- prowadzenie programów terapeutycznych i odwykowych z zakresu przeciwdziałania narkomanii w punktach konsultacyjnych i dla grupy wsparcia osób uzależnionych (wynagrodzenie terapeuty)	2.800,00
- realizacja programów profilaktycznych z zakresu rozwiązywania problemów narkomanii (szkoły, świetlice)	900,00

3. Rozdział 85206 – wspieranie rodziny – placówki wsparcia dziennego – świetlice środowiskowe

§ 4110 składki na ubezpieczenie społeczne **3.700,00**

§ 4120 składki na fundusz pracy **600,00**

§ 4210 zakup materiałów i wyposażenia **4.900,00**

- zakup materiałów niezbędnych do prowadzenia zajęć w świetlicach,
- doposażenie w/w placówek oraz dożywianie wychowanków świetlic,
- zakup materiałów edukacyjno- informacyjnych

§ 4260 zakup energii **7.500,00**
(punkt konsultacyjny, świetlica w Stawiszynie, w tym koszty ogrzewania)

4170 wynagrodzenia bezosobowe **38.800,00**

w tym:

działalność świetlic (Stawiszyn, Zbiersk):

- wynagrodzenie osób prowadzących zajęcia 26.000,00
- sprzątnięcie 5.000,00
- prowadzenie zajęć socjoterapeutycznych w ramach istniejących świetlic 7.800,00

§ 4270 usługi remontowe **500,00**

- wykonanie prac remontowych w pomieszczeniach świetlic

§ 4300 zakup usług pozostałych **5.900,00**

W tym:

- koszty związane z utrzymaniem pomieszczeń świetlicy środowiskowej w Zbiersku
- wykonanie koniecznych napraw (komputery, urządzenia biurowe)

§ 4355 zakup usług dostępu do sieci Internet **1.200,00**

